

Micuțele doamne

Louisa May Alcott

Traducere de Anca Dumitrescu și Elena Marcu

BLACK BUTTON BOOKS

1. Joaca de-a pelerinii

— Un Crăciun fără cadouri nu e Crăciun, a protestat Jo, care stătea întinsă pe covor.

— E îngrozitor să fii sărac! a ofstat Meg, privindu-și rochia ponosită.

— Mi se pare nedrept că unele fete au tot felul de lucruri frumoase și altele n-au nimic, a adăugat micuța Amy bosumflată.

— Îi avem pe mama și pe tata, și ne avem una pe celaltă, a spus Beth împăciuitoare.

Cele patru chipuri tinere luminate de focul din șemineu s-au înveselit la aceste cuvinte, dar s-au întunecat din nou când Jo a spus cu tristețe:

— Pe tata nu îl avem lângă noi și nu-l vom avea lângă noi multă vreme de-acum încolo.

Nu a adăugat „poate că nu îl vom mai avea lângă noi niciodată”, dar fiecare dintre ele și-a spus-o în minte, gândindu-se la tatăl lor, plecat departe, la război.

Pentru o clipă au rămas tacute; apoi Meg a spus pe un alt ton:

— Știi care e motivul pentru care mama a propus să renunțăm la cadouri de Crăciunul acesta? Pentru că urmează o iarnă grea pentru toată lumea și s-a gândit că n-ar trebui să cheltuim banii pe mofturi, când soldații suferă atât de tare pe câmpul de luptă. Nu putem face mare lucru, dar putem face mici sacrificii și ar trebui să le facem cu inima deschisă. Dar mă tem că eu nu pot.

Meg a cătinat din cap și s-a gândit cu părere de rău la toate lucrurile mărunte pe care și le dorea.

— Dar nu cred că puținul pe care l-am cheltui ar rezolva mare lucru. Avem fiecare câte un dolar, nu am putea ajuta armata prea mult. Nu mă aștept să primesc nimic de la mama sau de la voi, dar chiar vreau să-mi cumpăr *Undine și Sintra*. Mi-o doresc de atât de mult timp, a spus Jo, care era un soarece de bibliotecă.

— Eu voiam să-mi cumpăr câteva partituri de pian, a spus Beth, cu un oftat stins, pe care nu l-a auzit decât focul din șemineu.

— Eu o să-mi iau o cutie de creioane colorate Faber. Chiar am nevoie de ele, a spus Amy hotărâtă.

— Mama n-a zis nimic de banii noștri și nu cred că-și dorește să renunțăm la tot. Hai să ne luăm fiecare ce ne dorim și să avem și noi o mică bucurie. Am muncit din greu și merităm, a zis Jo, privindu-și băiețește talpa pantofilor.

— Eu cu siguranță am muncit, predându-le toată ziua acestor copii obositori, când nu-mi doresc decât să-mi văd de ale mele acasă, s-a plâns Meg din nou.

— Tie nu îți-e atât de greu cum îmi e mie, a spus Jo. Îți-ar plăcea să stai toată ziua închisă cu o bătrână agitată și capricioasă, care te trimite mereu să-i aduci ba una, ba alta, e mereu nemulțumită și te toacă la cap de-ți vine să te arunci pe fereastră sau să te pui pe plâns?

— Nu e frumos să te plângi, dar cred că să speli vasele și să faci curat e cea mai îngrozitoare muncă din lume. Mă enervează la culme, mi-au început mâinile și nu pot deloc să exerez.

Beth și-a privit mâinile cu un oftat pe care de această dată l-au auzit toate.

— Nu cred că vreuna dintre voi suferă cât mine, a declarat Amy, voi nu trebuie să vă duceți la școală cu fetele alea impertinente, care te arată cu degetul dacă nu știi lecția și

râd de rochiile tale și îl canonizează pe tata că nu e bogat și te jignesc dacă nu ai un nas frumos.

— Dacă vrei să spui că îl calomniază, sunt de acord cu tine, dar nu-l pot canoniza pe tata ca pe papa de la Roma, a corectat-o Jo râzând.

— Știu eu ce spun și nu trebuie să fii satirică. E bine să folosești cuvinte frumoase și să-ți îmbunătățești vocabularul, i-a întors-o Amy demnă.

— Nu vă mai ciundăniți! Nu v-ați dori să avem banii pe care tata i-a pierdut când eram mici? Doamne, Dumnezeule! Ce bine ne-ar fi, n-am mai avea nicio grija, a spus Meg, amintindu-și de vremuri mai bune.

— Zilele trecute spuneai că suntem mai fericite ca fiii Regelui, că ei se ceartă toată ziua, deși sunt plini de bani.

— Da, Beth, aşa am zis. Si chiar cred că suntem. Pentru că, deși trebuie să muncim, facem haz de necaz, suntem „o trupă de fete veselă”, cum ar spune Jo.

— Jo chiar folosește asemenea cuvinte, a observat Amy, privind-o muștrătoare pe sora ei întinsă pe covor.

Jo s-a ridicat imediat, și-a băgat mâinile în buzunare și a început să fluiere.

— Încetează, Jo! Ce obicei băiețesc!

— De-aia o fac.

— Urăsc fetele obraznice, lipsite de feminitate!

— Urăsc mimozele afectate!

— Rândunelele din cuib se înțeleg, a fredonat Beth, împăciuitoarea, cu o expresie atât de amuzantă, încât cele două voci ridicate s-au domolit într-un zâmbet și ciundăneala a luat sfârșit.

— Serios, fetelor, amândouă sunteți de vină, a spus Meg, făcându-le morală ca orice soră mai mare. Josephine, ești suficient de mare ca să lași deoparte stratagemele băiețești și să te porzi mai frumos. Când erai mai mică nu conta, dar

acum, când ești atât de înaltă și îți prinzi părul în coc, ar trebui să ții cont că ești domnișoară.

— Ba nu! Si dacă un coc mă face domnișoară, o să-mi fac codițe până la douăzeci de ani, a spus Jo, desfăcându-și părul castaniu bogat. Urăsc să mă gândesc că trebuie să mă maturizez și să fiu Domnișoara March, să port rochii lungi și să fiu împopoțonată ca o sorcovă! E suficient de rău că sunt fată și că-mi plac jocurile și treburile și obiceiurile bărbătești! Mi-e greu să trec peste dezamăgirea că nu m-am născut băiat. Si acum e mai rău ca niciodată pentru că aş vrea tare mult să lupt alături de tata. Dar nu pot decât să stau acasă și să tricotez, ca o bătrână neputincioasă!

Și, spunând acestea, Jo a scuturat șoseta albastră și Andrelele s-au lovit una de alta ca niște castaniete, iar ghemul s-a rostogolit pe podea.

— Biata de tine, Jo! Îmi pare rău, dar n-ai ce face. Va trebui să te mulțumești cu a-ți face numele să sună băiește și cu a juca rolul fratelui cu noi, a spus Beth, mânăind-o pe cap cu mâna a cărei atingere n-ar fi putut fi înăsprătită nici de toată leșia din lume.

— Iar tu, Amy, a continuat Meg, ești deja prea împopoțonată. Acum toate aerele tale sunt amuzante, dar o să crești și o să ajungi o gâscuță încrezută, dacă n-ai grijă. Îmi place că ești politicoasă și că vorbești îngrijit, când nu încerci să fi eleganță. Dar cuvintele pretențioase pe care le folosești sunt la fel de rele ca expresiile golănești ale lui Jo.

— Dacă Jo e un băiețoi și Amy, o gâscuță, te rog să-mi spui ce sunt eu, a zis Beth, gata să-i țină morală.

— Tu ești o drăguță, i-a răspuns Meg cu căldură și nimeni n-a contrazis-o, pentru că „Șoricelul” era iubit de toți cei din familie.

Pentru că tinerilor cititori le place să știe „cum arată oamenii”, profităm de acest moment să schițăm portretul celor

patru surori care tricotează într-o seară de decembrie, în timp ce afară ninge linșit și în casă focul trosnește vesel. Deși covorul era uzat și mobilierul foarte simplu, era o încăpere plăcută pentru că două tablouri frumoase împodobeau pereții și rafturile erau pline de cărți, iar la ferestre erau înflorite crizanteme și trandafiri de iarnă, și totul era învăluit într-o atmosferă caldă.

Margaret, cea mai mare dintre cele patru surori, avea șaisprezece ani și era foarte frumoasă, cu pielea deschisă la culoare, cu ochii mari și un păr castaniu bogat, cu buze pline și mâini fine, de care era foarte mândră. Jo avea cincisprezece ani și era foarte înaltă, cu tenul mai închis la culoare și era zveltă ca un mânz, pentru că niciodată nu știa ce să facă cu membrele ei lungi care de cele mai multe ori o încurcau. Avea un zâmbet ferm, un nas amuzant și ochi vioi, cenușii, care păreau să vadă totul și priveau pe rând cu ferocitate, cu amuzament și cu inteligență. Părul lung și deosebit de des era cel mai frumos lucru al ei, dar de obicei îl ținea prinț într-un fileu ca să n-o încurce. Jo avea umerii rotunjiți, mâini și picioare mari, hainele ei păreau mereu în dezordine și avea aerul stânjenit al unei fete care devinea prea repede femeie și asta nu-i plăcea deloc. Elizabeth, sau Beth, aşa cum îi spunea toată lumea, era o fată de treisprezece ani, rumenă în obrajii, cu părul lins și vocea calmă, cu o expresie de liniște adâncă pe care arareori o tulbura ceva. Tatăl îi spunea „Mica Liniște” și asta i se potrivea de minune, pentru că părea să trăiască într-o lume fericită, doar a ei, din care ieșea doar pentru a-i întâlni pe cei cățiva în care avea încredere și pe care îi iubea. Amy, deși era cea mai mică, era o persoană foarte importantă, cel puțin după părerea ei. O adevărată Crăiasă a Zăpezii, cu ochi albaștri și păr auriu, care se revârsa cărlionțat pe umeri, palidă și suplă, purtându-se mereu ca o domnișoară

atență la maniere. Cum le era firea celor patru surori să săm să aflați în continuare.

Ceasul a bătut ora șase și, după ce a curățat șemineul, Beth a lăsat alături o pereche de papuci să se încălzească. Cumva, să vadă lângă foc vechile încălțări avea un efect bun asupra fetelor, pentru că mama urma să vină și gândul că aveau să o întâmpine le înveselea pe toate. Meg s-a oprit din vorbit și a aprins lampa, Amy s-a ridicat de pe scaun fără să i-o ceară nimeni, iar Jo a uitat cât era de obosită și s-a ridicat să țină papucii deasupra flăcărilor.

- Sunt destul de uzați. Lui mami i-ar trebui altă pereche.
- M-am gândit să-i iau din dolarul meu, a spus Beth.
- Nu, o să-i iau eu, a strigat Amy.
- Eu sunt cea mai mare, a început Meg să spună, dar Jo a întrerupt-o hotărâtă:

— Acum, că tata e plecat, eu sunt bărbatul în casă și o să-i iau eu papucii, pentru că tata mi-a spus să am grija de mama în lipsa lui.

— Vă spun eu cum facem. Hai să-i luăm mamei fiecare câte ceva de Crăciun și să nu ne mai luăm noi nimic.

— Doar tu puteai spune asta. Ce să-i luăm? a întrebat Jo.

Fiecare dintre ele s-a gândit o clipă, apoi Meg a anunțat, de parcă ideea i-ar fi fost dată de frumoasele ei mâini:

- O să-i iau niște mănuși frumoase.
- Papuci de bună calitate, a strigat Jo.
- Niște batiste brodate, a spus Beth.
- Eu o să-i iau o sticluță cu apă de colonie. Îi place și n-o să coste mult, și o să-mi rămână bani să-mi iau și mie creioanele colorate, a adăugat Amy.

- Cum o să i le dăm? a întrebat Meg.
- O să le punem pe masă și o s-o aducem aici să le vadă și să le deschidă pe toate. Nu vă mai aduceți aminte cum făceam de sărbători? a zis Jo.

— Eram atât de speriată când îmi venea rândul să stau în scaunul înalt, cu coroana pe cap și să vă văd pe toți apropiindu-vă să-mi dați cadourile și să mă pupați. Îmi plăceaodcadourile și pupicii, dar mi se părea îngrozitor să vă uitați la mine când deschideam cadourile, a spus Beth, care se îmbujorase la față în timp ce și prăjea pâinea pentru ceai.

— Hai să facem pe mami să credă că le-am luat pentru noi și apoi să-i facem o surpriză. Meg, trebuie să mergem la cumpărături mâine după-amiază. Mai avem multe de făcut pentru spectacolul din seara de Crăciun, a spus Jo, plimbându-se de colo-colo cu mâinile la spate și nasul pe sus.

— Asta e ultima oară când mai joc în spectacol. Sunt prea mare pentru astfel de lucruri, a zis Meg, care se bucura în continuare ca un copil să „se costumeze” cu orice ocazie.

— Ba n-o să fie ultima oară, știu eu, atâta vreme cât te poți plimba pe-aici într-o rochie albă, cu părul despletit și bijuterii din poleială aurie. Ești cea mai bună actriță a noastră și totul se va sfârși dacă renunță, a spus Jo. Ar trebui să repetăm în seara asta. Hai, Amy, exercează scena leșinului, că ești înțepenită ca o scândură.

— N-am ce să fac. N-am văzut pe nimeni leșinând și prefer să nu mă învinești toată căzând lată, cum faci tu. Dacă pot să cad ușor, o să cad. Dacă nu, o să mă prăbușesc într-un scaun și o să fiu grățioasă. Nu-mi pasă dacă Hugo va veni spre mine cu un pistol, a răspuns Amy, care nu avea darul actoriei, dar fusese aleasă pentru că era îndeajuns de mică să poată fi ridicată în brațe de tâlhar în timp ce tipă.

— Fă așa: du-ți mâinile la piept și pășește șovăitor, strigând cât poți de tare: „Roderigo, salvează-mă! Salvează-mă!”, i-a explicat Jo, cu un strigăt melodramatic, de-a dreptul cutremurător.

Amy a încercat și ea, dar și-a dus mâinile înțepenite în față și a început să meargă mecanic, de parcă era întoarsă

cu cheia, iar strigătul ei părea să descrie mai degrabă înțepătura unui ac, decât frica și groaza. Jo a mormăit descurajată, Meg a râs în hohote, în timp ce Beth a lăsat pâinea să se ardă, pe când le privea curioasă.

— N-are rost! Fă cât poți de bine și, dacă publicul râde, să nu dai vina pe mine. Hai, Meg!

Apoi lucrurile au mers ca unse, pentru că Don Pedro a sfidat lumea într-un discurs de două pagini fără pauză. Hagar, vrăjitoarea, a recitat o incantație peste ceaunul în care fierbea broscoi, care a avut un efect straniu. Roderigo și-a rupt lanțurile cu toată forța și Hugo a murit în chinuri din cauza remușcărilor și a arsenicului, scoțând un „Ha! Ha!” turbat.

— E cea mai bună repetiție de până acum, a spus Meg, în timp ce răufăcătorul se ridica și se freca pe coate.

— Nu-mi dau seama cum poți să scrii și să interpretezi lucrurile astea splendide. Jo, ești un adevarat Shakespeare! a exclamat Beth care credea cu tărie că surorile ei erau geniale în tot ce faceau.

— Nu chiar, a răspuns Jo cu modestie. Cred că *Blestemul vrăjitoarei*, o operă tragică, e ceva drăguț, dar mi-ar plăcea să încercăm *Macbeth*, dacă am avea o trapă pentru Banquo. Mi-am dorit mereu să jucăm scena omorului. „Să fie acela un pumnal sub ochii mei?” a murmurat Jo, dându-și ochii peste cap și gesticulând, aşa cum văzuse odată la o mare tragediană.

— Nu, e o furculiță, dar nu cu pâine prăjită, ci cu papucul mamei înfipt în ea. Marea lovitură de scenă a lui Beth, a spus Meg și repetiția s-a sfârșit în hohote de râs.

— Mă bucur să vă găsesc aşa vesele, fetelor, să-a uzit din ușă o voce voioasă, iar actrițele și publicul s-au întors să întâmpine pe doamna înaltă și blandă, cu adevarat încântătoare. Nu era îmbrăcată elegant, dar avea o alură nobilă, iar

fetele erau convinse că pelerina gri și boneta demodată ascundea cea mai frumoasă femeie din lume.

— Și ce-ați făcut azi, dragile mele? Am avut atâtea de făcut ca să pregătim toate pachetele pentru mâine, că n-am avut timp să vin la masă. A trecut cineva pe-aici, Beth? Cum îți mai e cu răceleală aia, Meg? Jo, pari obosită moartă. Hai să mă pupi, scumpă.

În timp ce punea aceste întrebări materne, doamna March și-a dat jos hainele ude, și-a pus papucii încălziți și, așezându-se în fotoliu, a luat-o pe Amy în brațe, gata să se bucure de cea mai fericită oră din ziua ei încărcată. Fetele se învârtneau în jurul ei, încercând să facă să se simtă cât mai confortabil, fiecare în felul ei. Meg a aranjat măsuța de ceai, Jo a dus lemne și scaune, scăpând din mâna și dărâmând tot ce atingea. Beth a făcut câteva drumuri între bucătărie și saloan, tăcută și concentrată, în timp ce Amy le dădea indicații tuturor, stând cu mâinile în sân. Când s-au strâns în jurul mesei, doamna March a spus bucurioasă:

— Am ceva pentru voi după cină.

Un zâmbet scurt și luminos a străbătut masa ca o rază de soare. Beth a bătut din palme, cu biscuitul în mâna și Jo și-a aruncat șerbetul strigând:

— O scrisoare! O scrisoare! De trei ori ura pentru tata!

— Da, o scrisoare lungă și frumoasă. E sănătos și crede că va trece de iarna grea mai bine decât ne-am fi gândit. Ne transmite multe urări iubitoare de Crăciun și un mesaj special pentru voi, fetelor, a spus doamna March, pipăindu-și buzunarul, de parcă ar fi ținut în el o comoară.

— Amy, hai, termină mai repede de mâncat! Nu te mai juca cu degetul în farfurie, i-a spus Jo, încercându-se cu ceaiul și scăpând pe podea felia de pâine, cu unul pe covor, grăbită să primească comoara ce li s-a promis.

Beth a terminat de mâncat, dar s-a îndepărtat și s-a așezat în colțul ei întunecat, pregătindu-se pentru răsfățul ce avea să urmeze, când aveau să termine și celelalte.

— Cred că a fost extraordinar din partea tatei să se ofere ca preot militar, fiind prea în vîrstă să se înroleze și nemaiînd suficient de puternic să lupte pe front, a spus Meg cu blândețe.

— Ce mult mi-ar plăcea să merg și eu ca toboșar sau ca vivany, sau cum îi zice. Sau ca soră de caritate, ca să fiu lângeală el și să-l ajut! a exclamat Jo.

— Trebuie să fie foarte neplăcut să dormi în cort și să mă-nânci tot felul de lucruri rele la gust și să bei dintr-o cană de tablă, a oftat Amy.

— Când o să se întoarcă acasă, mami? a întrebat Beth cu o voce tremurândă.

— Peste multe luni, draga mea, dacă nu se îmbolnăvește. O să rămână pe front și o să-și facă treaba cu dedicare cât va putea de mult, iar noi nu-i vom cere să se întoarcă mai devreme, oricât ne-am dori. Acum, hai să vă citesc scrisoarea.

S-au adunat toate lângă foc, mama stând în fotoliul înalt, cu Beth la picioarele ei, Meg și Amy cocoțate pe câte un braț al fotoliului și Jo, sprijinită de spătar, unde nimeni n-ar fi putut vedea la ea vreo urmă de emoție în caz că scrisoarea era una impresionantă.

În acele vremuri grele, foarte puține scrisori nu erau impresionante, mai ales cele pe care tații le trimiteau acasă. În acea scrisoare, nu se spuneau prea multe despre greutățile îndurate, despre pericolele înfruntate sau despre dorul de casă. Era o scrisoare veselă, plină de speranță, cu descrieri însuflețite ale vieții pe câmpul de luptă, ale marșurilor, cu vești despre război, și doar la final inima celui care o scriese era copleșită de dragoste paternă și de dorul pentru fetele de acasă.

Transmite-le toată dragostea mea și câte o sărutare. Spune-le că mă gândesc la ele ziua și mă rog pentru ele noaptea și că mereu îmi găsesc alinarea în dragostea lor. Un an de zile pare foarte mult când abia aştept să le văd, dar amintește-le că în timp ce aşteptăm cu toții ne putem strădui ca zilele astăzi grele să nu fie irosite. Știu că își vor aminti tot ce le-am spus și că vor fi copiii tăi iubitori, că își vor face datoria cu credință, că își vor înfrunta inamicii cu îndrăzneală și că vor ieși victorioase într-un fel atât de frumos, încât atunci când mă voi întoarce la ele le voi iubi și mai mult și voi fi și mai mândru de micuțele mele doamne.

După ce au auzit aceste cuvinte ochii li s-au umplut de lacrimi. Jo nu s-a rușinat de lacrima care i-a picurat de pe nas, iar lui Amy nu i-a mai păsat că-și strică buclele, și-a lăsat capul pe umărul mamei și a spus plângând:

— Sunt un purcel egoist, dar chiar o să încerc să fiu mai bună ca să nu-l dezamăgesc.

— Toate o să fim mai bune, a spus Meg. Eu mă gândesc prea mult la felul în care arăt și nu-mi place să muncesc, dar asta o să se schimbe.

— Eu o să încerc să fiu așa cum îi place să-mi spună, o micuță doamnă, nu una aspră și sălbatică, și o să-mi fac datoria aici, în loc să-mi doresc să fiu altcineva, a spus Jo, gândindu-se că să-și țină în frâu temperamentul era o sarcină mult mai grea decât să se lupte cu doi rebeli din Sud.

Beth n-a spus nimic, dar și-a șters lacrimile cu ciorapul albastru făcut pentru soldați și a început să tricoteze cu toată hotărârea, grăbindu-se să-și facă datoria și promițându-și să fie exact așa cum spera tata să o găsească când avea să se întoarcă acasă.

Doamna March a rupt tăcerea, spunând veselă: